

Herr talman,

Vi lever i allvarstider. Kriget mot Ukraina. Lågkonjunktur efter hög inflation. Stora osäkerheter i viktiga länder.

I det omvärldsläget vänder sig många länder inåt. Men vi har de senaste 30 åren lärt oss att ensam inte är stark. Det är tvärtom mer samarbete som bygger ett starkare och mer motståndskraftigt Europa.

Idag för exakt 30 år sedan röstade svenska folket ja till EU. Ja till att bli en del av Europas gemenskap för fred, frihet och demokrati. Det var inte alls självklart. En del menade tvärtom att EU inte gick att förena med Sveriges neutralitetspolitik eller ens med vår välfärdsmodell.

Men 1994 var vi till slut en majoritet svenskar som bröt med den doktrin som varit rådande sedan 1960-talet och fattade det historiska beslutet att gå med i EU. Det har gjort Sverige rikare och friare.

På året 30 år efter folkomröstningen om EU gick Sverige med även i Nato. Ännu ett historiskt beslut. Ännu ett beslut som ansågs helt omöjligt, tills det ansågs helt nödvändigt. Det har gjort Sverige säkrare och Nato starkare. Och Sverige har med de båda besluten kommit hem.

Medlemskap i EU och i Nato har nog aldrig varit viktigare. För världen förändras nu i snabb takt – politiskt, ekonomiskt och militärt. Och allt oftare når världens konflikter också in i Europa.

Vi ser det när nordkoreanska soldater nu strider tillsammans med ryska soldater. Vi ser det i Irans rekryteringar av gängkriminella i Sverige för att utföra död på europeisk mark. Vi ser det i hotet om handelskrig mellan världens stormakter.

När vår tids stora frågor är gränsöverskridande krävs också gränsöverskridande svar. Kriget. Kriminaliteten. Klimatet. Och konkurrenskraften. Fyra ord som rätt bra summerar varför vi måste arbeta tillsammans. Och fyra ord som visar varför det är omdömeslöst att leka med tanken på att lämna samarbeten med andra demokratier.

Herr talman,

I regeringsförklaringen sa jag att det nu ljusnar vid horisonten i Sverige. Men när vi blickar ut i världen och över Europa är det fortfarande mörka tider.

Det ryska anfallskriget mot Ukraina går snart in på sitt fjärde år. Vi ser hur Ryssland backas upp av andra auktoritära stater, med vapen och soldater.

När de gör gemensam sak för att krossa en demokrati måste svaret från oss och våra vänner vara glasklart: Vi står kvar vid Ukrainas sida. För att hjälpa dem att vinna kriget men också freden. Det är vår generations viktigaste uppgift.

Ytterst är det här ett krig mot hela den fria världen. Parallellt med kriget i Ukraina gör Ryssland allt de kan för att inifrån destabilisera EU och våra grannländer.

Nu senast i Moldavien och Georgien där det finns konkreta uppgifter om rysk inblandning för att påverka valutgången. I Moldavien även för att hindra deras närmande till EU. Men den moldaviska befolkningen stod emot och röstade ja till EU. Eller som deras president Maia Sandu sa: Vi vann rättvist i en orättvis kamp.

Herr talman,

I ljuset av allt detta är några saker tydliga: Europas länder behöver ta större ansvar för sin egen säkerhet. Var och en och tillsammans. Hela den europeiska försvarsindustrin behöver stärkas.

I Sverige tar vi vårt ansvar med historiska satsningar på både militärt och civilt försvar. Samtidigt måste Rysslands inflytande begränsas. Därför har vi drivit på för sanktioner mot den ryska skuggflottan, mot rysk flytande naturgas och för att ge avkastningen från frysta ryska tillgångar till Ukraina.

Och sanktionerna biter – mer än vad Ryssland vill medge, även om det fortfarande finns kvar att göra. Tro inte på den ryska propagandans ekonomiska rapporter.

Samtidigt behöver EU reformeras för att ta emot nya medlemmar, som Ukraina. Och processen ska vara meritbaserad, som det heter på EU-språk. Nya medlemmar ska uppfylla kraven. EU-medlemskap ska vara en kvalitetsstämpel, som visar att man står upp för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Och att man tillhör den europeiska värdegemenskapen.

Herr talman,

Både den inre och den yttre säkerheten kräver att EU har kontroll över migrationen och över sin egen yttre gräns.

I Sverige har vi till slut lagt om politiken och ser i år ut att få den lägsta asylinvandringen sedan 1997. Tidigare ville ingen följa oss. Nu hämtar andra länder inspiration från Sverige.

Men trycket mot övriga Europa är fortsatt högt och därför måste vi göra mer. Det finns nu en enighet i Europeiska rådet om vikten av en stram invandringspolitik. En enighet som vi inte varit i närheten av tidigare.

Migrationspakten är en bra grund men den löser inte allt. EU måste använda fler verktyg för att bemöta den irreguljära migrationen och för att öka återvändandet bland de som fått avslag och inte ska stanna.

Det krävs för att motverka de skuggsamhällen och det utanförskap som vuxit fram under alldeles för lång tid. Här finns det ett stort intresse i EU för den här regeringens linje och våra lösningar. Ta bara hur vi nu knyter ihop biståndspolitiken med migrationspolitiken. Sverige visar vägen i det arbetet.

Kontroll över migrationen är också grundläggande för att bekämpa den organiserade brottsligheten. 50 procent av gängmedlemmarna är inte EU-medborgare. Och 70 procent av gängen i EU är verksamma i minst tre länder.

De kriminella nätverken har varken moraliska eller geografiska gränser. Svenska gangstrar lurar svenska pensionärer på pengar från spanska solkusten.

Mord beställs från Danmark och Turkiet. Så kan vi inte ha det. Samma offensiv som regeringen genomför mot gängen på hemmaplan behövs i EU.

Europol måste få en starkare roll för att stödja medlemsländerna i kampen mot den organiserade brottsligheten. Mer samarbete behövs över gränserna för att beslagta och förverka kriminellas tillgångar och statusprylar. Förra veckan gjorde regeringen det möjligt att i större utsträckning ta de gängkriminellas pengar och lyxprylar i Sverige.

Herr talman,

EU har länge halkat efter USA och delar av Asien. Idag sker mer än 90 procent av världens ekonomiska tillväxt utanför EU.

Medan USA:s dominans inom avancerade spetsteknologier har ökat deras produktivitet, har EU:s dominans inom lagstiftning och reglering gjort att vi halkar efter. Det är helt uppenbart att EU har ett konkurrenskraftsproblem. Mario Draghis rapport är en frank påminnelse om detta som vi måste ta på allvar. Samtidigt är det en stor svensk seger att konkurrenskraften har kommit högt upp på EU:s agenda. Nu gäller det att också vinna själva innehållet.

Vi behöver en starkare inre marknad med färre hinder, i synnerhet för tjänstesektorn och den digitala ekonomin. En fördjupad och förbättrad kapitalmarknad, gärna med de svenska reformerna som förebild. Mer fossilfri energi. Fler världsledande universitet och mer spetsforskning. En stark frihandelsagenda. Och mindre byråkrati.

Bara så blir EU en snabbfotad ekonomisk stormakt, som utvecklar banbrytande innovationer, inte bara importerar dem. Där nya framgångsrika bolag inte bara föds i Europa, utan också växer sig stora i Europa.

För att klara det måste de frågor som är viktiga för hela Europa också bäras av varje enskilt medlemsland. Fokus behöver vara på långsiktiga nationella reformer, inte på kortsiktiga europeiska regleringar. Många länder har en hemläxa att göra svåra förändringar, inte bara förlita sig på att EU ska fatta svåra beslut åt dem.

Herr talman,

Sverige och EU har tagit en ledande roll i den gröna omställningen genom bindande klimatmål och lagstiftning som effektivt styr mot minskade utsläpp. Inte minst genom världens mest ambitiösa klimatpaket, Fit for 55. Regeringen säkerställer att Sverige gör sin del – och att det sker på ett sätt som hushållen har råd med.

Nu måste vi också ge företagen rätt verktyg för att kunna ställa om. I grund och botten handlar även det om att stärka vår konkurrenskraft. En effektiv klimatpolitik går hand i hand med näringslivet.

Och då gäller ofta samma sak i EU som i Sverige: Snabbare tillståndsprocesser. Fler incitament för ny teknik. Inte minst för negativa utsläpp genom infångning av koldioxid, så kallad bio-CCS. Och värna skogens roll i omställningen. Det är en fråga där Sverige och Finland har jobbat hårt för att också få Bryssel att förstå vårt skogsbruk.

Men framför allt behövs mer fossilfri, pålitlig och prisvärd el. I många länder består den uppgiften främst i att fasa ut fossila bränslen. Här handlar det om att bygga vidare på vårt nästintill fossilfria elsystem. Och vi välkomnar alla fossilfria kraftslag. Nu tar regeringen flera konkreta steg mot nästa svenska kärnkraftsprogram.

Herr talman,

Ett litet land som Sverige, med en öppen och handelsberoende ekonomi, förstår värdet av EU. Halva vår samlade ekonomi handlar om export. Och tre fjärdedelar av vår totala handel med omvärlden sker på EU:s inre marknad. Totalt handlar det om 4250 miljarder kronor. Och närmare 850 000 svenska jobb bara genom exporten.

Trots det har Sverige ibland varit en något motvillig EU-medlem. Men det har vi inte råd med och det ligger inte i Sveriges intresse. Vi måste tvärtom proaktivt och helhjärtat arbeta och samarbeta i både EU och Nato. Gå all-in. Tidigt i processerna söka allianser med likasinnade. Och använda vår plats vid bordet för att aktivt försvara och driva svenska nationella intressen.

Herr talman,

Uppgiften att värna Sverige vilar fortfarande på oss själva. Men mer än tidigare värnar vi nu vårt eget lands ekonomi, säkerhet och globala inflytande i tätt samarbete med andra.